

Geefwet Nieuwsbrief - Update voor ANBI's | 10 januari 2012

Geefwet Nieuwsbrief: Update voor ANBI's

Per 1 januari 2012 is de Geefwet van kracht. Het doel van de Geefwet is verduidelijking en verbetering van de fiscale faciliteiten ter stimulering van het geven aan goede doelen. Hieronder geven wij een samenvatting van de belangrijkste punten.

Definitie Algemeen nut beogende instellingen (ANBI)

De definitie van de ANBI was tot en met 2011 opgenomen in de Wet inkomstenbelasting 2001. Deze definitie is per 2012 verplaatst naar de Algemene wet inzake rijksbelastingen. De huidige open norm voor algemeen nut is deels ingevuld in de nieuwe definitie. In de nieuwe omschrijving is uitdrukkelijk opgenomen dat vennootschappen en coöperaties geen ANBI kunnen zijn.

In de praktijk bestaat onduidelijkheid over de vraag of een ANBI commerciële activiteiten mag verrichten zonder dat de ANBI-status in gevaar komt. De wetgever heeft een Uitvoeringsregeling aangekondigd die een ruimhartiger beleid zal bevatten met betrekking tot commerciële activiteiten van ANBI's. Het uitgangspunt is dat de opbrengsten van de commerciële activiteiten dienen te worden aangewend ten gunste van het algemeen nut. Deze uitvoeringsregeling is nog in de ontwerpfase, maar zal waarschijnlijk met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2012 gelden.

Culturele ANBI

Tevens is de term 'Culturele ANBI' geïntroduceerd. Kwalificatie als Culturele ANBI levert fiscale voordelen op die in het vervolg worden besproken. Een Culturele ANBI is een ANBI die zich voor 90 procent of meer richt op cultuur en door de belastingdienst als Culturele ANBI is aangemerkt.

Een Culturele ANBI is een instelling die statutair en feitelijk activiteiten ontwikkelt die gericht zijn op de realisatie (of het doen realiseren) van cultureel aanbod en/of het verspreiden van cultuur en/of beheren en behouden van cultuur. De resultaten van die inspanningen dienen toegankelijk te zijn voor publiek. Een indicatie voor het zijn van Culturele ANBI is of deze is aangesloten bij relevante brancheorganisaties of op grond van cultuurbeleid van Rijk, provincie of gemeente (inclusief publiek gefinancierde fondsen) in aanmerking komt voor subsidie.

Bij Culturele ANBI's wordt gedacht aan instellingen die actief zijn in de beeldende kunst, de bouwkunst, erfgoed (zoals musea, archieven, archeologie, monumentenzorg), dans, film, letteren, (pop)muziek, (muziek)theater, nieuwe media of vormgeving. Voorbeelden hiervan zijn schouwburg, bibliotheken, filmhuizen, poppodia, letteren- of filmfestivals, architectuurcentra, presentatie-instellingen en musea. Ook private cultuurfondsen die zich (nagenoeg) geheel richten op doelen die hiervoor als cultureel zijn geoordeeld, kunnen worden aangemerkt als Culturele ANBI. Het toetsingskader dient ter invulling van de voorwaarde dat sprake moet zijn van een 'hoogwaardig cultuuraanbod' dat voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk is.

Alle ANBI's die per 1 januari 2012 bij de belastingdienst bekend zijn in de categorie 'cultuur' worden

automatisch aangemerkt als Culturele ANBI. Instellingen die ná deze peildatum hun rangschikking als ANBI aanvragen, dienen separaat aan te geven dat zij óók als Culturele ANBI gekwalificeerd wensen te worden. De kwalificatie als (Culturele) ANBI kan overigens via de website van de belastingdienst worden gecontroleerd.

NB!! Instellingen die reeds gerangschikt zijn als ANBI, maar nog niet ondergebracht zijn in de categorie 'cultuur' dienen zelf de status van Culturele ANBI aan te vragen.

Culturele ANBI's kunnen - voor zover dit niet reeds mogelijk was op basis van bestaande jurisprudentie - opteren voor integrale vennootschapsbelastingplicht. Positieve resultaten uit winstgevende activiteiten (zoals horeca-exploitatie) kunnen dan afgezet worden tegen verliezen uit bijvoorbeeld museum-exploitatie. Hierdoor is minder of geen vennootschapsbelasting verschuldigd over de commerciële activiteiten. De integrale belastingplicht dient aangevraagd te worden bij de inspecteur, die hiertoe een beschikking afgeeft. Deze beschikking heeft een looptijd van minimaal 10 jaar. Pas na afloop van deze periode kan de keuze voor integrale belastingplicht worden herzien.

Giftenaftrek

Natuurlijke personen

Giften aan Culturele ANBI's worden voor de berekening van de hoogte van de giftenaftrek verhoogd met 25%, de zogenaamde multiplier. Bijvoorbeeld: een gift aan een Culturele ANBI van € 1.000 wordt voor de bepaling van de hoogte van de aftrek voor € 1.250 in aanmerking genomen. Ook het plafond van de giftenaftrek (10% van het verzamelinkomen) wordt met de fictieve gift verhoogd. Het plafond voor de bepaling van de maximale giftenaftrek wordt in het voorbeeld met € 250 verhoogd. Er geldt een absoluut maximum van de in aanmerking te nemen verhoging van € 1.250 per jaar. Dat betekent dat voor zover de totale giften in een jaar aan Culturele ANBI'S meer bedragen dan € 5.000, voor het meerdere de multiplier niet geldt. De multiplier geldt zowel voor periodieke giften als voor andere giften. De multiplier is van kracht voor een periode van vijf jaar (tot en met 2016) en vervalt daarna automatisch. Tegen die tijd zal de wetgever bekijken of een verruimde giftenaftrek wordt gehandhaafd.

In de wet is thans vastgelegd dat vrijwilligers die afzien van een vergoeding van een ANBI de niet ontvangen vergoeding onder voorwaarden mogen aanmerken als gift. Aan de volgende voorwaarden moet zijn voldaan:

- De belastingplichtige ziet af van de vrijwilligersvergoeding;
- De ANBI heeft een verklaring afgegeven dat de belastingplichtige zich heeft ingezet als vrijwilliger als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964;
- De belastingplichtige kan aanspraak maken op de in de verklaring genoemde vergoeding;
- De ANBI is bereid en in staat die vergoeding uit te keren;
- De belastingplichtige heeft de vrijheid over de vergoeding te beschikken en is niet verplicht af te zien van de vergoeding.

Onder voormelde voorwaarden kan de multiplier van toepassing zijn indien sprake is van een vrijwilliger van een Culturele ANBI.

Ook de niet ontvangen kostenvergoedingen vormen een gift. Autokosten worden in aanmerking genomen voor € 0,19 per kilometer.

Tot slot is een negatieve giftenaftrek geïntroduceerd. Deze is van toepassing indien een belastingplichtige in zijn aangifte inkomstenbelasting gebruik heeft gemaakt van de giftenaftrek, maar de onderliggende gift in een volgend jaar herroept. De eerdere gift is dan feitelijk tenietgedaan en de giftenaftrek is ten onrechte genoten. Om de giftenaftrek terug te nemen, dient in het jaar van herroeping het herroepen bedrag bijgeteld te worden bij het inkomen.

Vennootschappen

De giftenaftrek in de vennootschapsbelasting is eveneens gewijzigd. De drempel van € 227 is vervallen en het maximum van de giftenaftrek bedraagt nu 50% van de fiscale winst (dit was 10%). De giftenaftrek mag echter jaarlijks maximaal € 100.000 bedragen. Voor giften aan een Culturele ANBI geldt dat een gift wordt verhoogd met 50% van het gegeven bedrag met een maximum van € 2.500.

Vrijwilligers

Vrijwilligers bij instellingen die niet zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting zijn onder voorwaarden niet in dienstbetrekking bij deze instellingen. Dit betekent dat de instelling geen loonheffingen hoeft in te houden. De belangrijkste voorwaarde voor het niet inhouden van loonheffingen is dat de ontvangen vergoeding per vrijwilliger niet hoger is dan € 150 per maand en € 1.500 per jaar. Deze vrijwilligersregeling geldt voor alle ANBI's, ongeacht of deze vennootschapsbelastingplichtig zijn.

Vennootschapsbelasting

Subjectieve vrijstelling

Vóór 1 januari 2012 konden ANBI's worden vrijgesteld van vennootschapsbelasting indien het streven naar winst ontbrak of van bijkomstige betekenis was. Bovendien moest de behartiging van het algemeen maatschappelijk belang op de voorgrond staan. Daarnaast mocht de winst niet meer bedragen dan € 7.500 in een jaar en niet meer dan € 37.500 in het jaar en de vier daaraan voorafgaande jaren.

Per 1 januari 2012 is de eis vervallen dat het behartigen van het algemeen belang op de voorgrond staat, zodat de vrijstelling voor alle stichtingen en verenigingen geldt. Bovendien zijn de grenzen van de winst die maximaal mag worden behaald opgerekt tot € 15.000 in een jaar en € 75.000 in een jaar en de vier voorafgaande jaren.

Een lichaam dat op grond van deze bepaling is vrijgesteld van vennootschapsbelasting kan opteren voor belastingplicht voor een periode van minimaal vijf jaar.

Fiscaal fondswervende instellingen

De aftrekbaarheid van winstuitkeringen aan een ANBI is onder de nieuwe wetgeving beperkt. Voor ANBI's en fondswervers geldt dat geen vennootschapsbelasting is verschuldigd over de winst behaald met kenbaar fondsenwervende activiteiten. Kenbaar fondsenwervende activiteiten zijn activiteiten die:

- (i) in belangrijke mate (voor 30% of meer) met behulp van vrijwilligers worden verricht, én
- (ii) waarmee een winst wordt behaald die hoger is dan doorgaans in het zakelijk verkeer wordt behaald doordat de verkoopprijs hoger is dan gebruikelijk dan wel doordat door gebruik van vrijwilligers de kostprijs lager is dan gebruikelijk, én
- (iii) naar de koper van de zaak of de afnemer van de dienst kenbaar is dat de opbrengst uitsluitend ten goede komt aan een ANBI.

Voor inzamelaars van roerende zaken om-niet geldt het onder (i) genoemde vereiste niet.

Een fondswerver is een lichaam dat uitsluitend kenbaar fondsenverwervende activiteiten verricht.

Herbestedingsreserve

De term herbestedingsreserve is gewijzigd in bestedingsreserve. Waar de herbestedingsreserve voorheen openstond voor algemeen maatschappelijke of sociaal belang behartigende instellingen, geldt dat de bestedingsreserve vanaf 1 januari 2012 slechts kan worden gevormd door Culturele ANBI's en lichamen (zonder aandeelhouders of deelgerechtigden) die een sociaal belang behartigen en hun winst voor 70% of meer behalen met behulp van vrijwilligers. De voorwaarden waaronder een bestedingsreserve mag worden gevormd zijn versoepeld, hoewel de bestedingsreserve niet kan worden gevormd voor onroerende zaken die bestemd zijn om voor 70% of meer ter beschikking te worden gesteld aan derden.

Loyens & Loeff N.V. is een onafhankelijke aanbieder van bedrijfsjuridische diensten. Nauwe samenwerking met gerenommeerde, internationale advocatenkantoren en belastingadviseurs maken Loyens & Loeff N.V. de logische keuze in de markt voor grote en middelgrote nationaal en internationaal opererende ondernemingen.

Hoewel deze publicatie met grote zorgvuldigheid is samengesteld, aanvaarden Loyens & Loeff N.V. en alle andere entiteiten, samenwerkingsverbanden, personen en praktijken die handelen onder de naam 'Loyens & Loeff', geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van het gebruik van de informatie uit deze uitgave zonder hun medewerking. De aangeboden informatie is bedoeld ter algemene informatie en kan niet worden beschouwd als advies.

www.loyensloeff.com